

บันทึก

เรื่อง ความสมบูรณ์ของการสมรสที่ไม่ได้จดทะเบียน
ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

คณะกรรมการกฤษฎีกา (อนุกรรมการชุดที่ ๓) ได้ตรวจพิจารณาข้อที่
ปลัดกระทรวงกลาโหมหรือมาเกี่ยวกับการบังคับใช้มาตรา ๑๙ (๒) แห่งพระราชบัญญัติลักษณะ
เกณฑ์ทหาร พ.ศ. ๒๕๖๕ นั้นแล้ว

กรรมการขอให้คำตอบดังต่อไปนี้

๑. มาตรา ๑๔๔๙ ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มีความว่า “การสมรสตาม
ประมวลกฎหมายนี้ จะสมบูรณ์เมื่อได้จดทะเบียนแล้ว”

๒. การสมรสใดที่ได้กระทำการขึ้นภายหลังจากที่ได้ใช้ประมวลกฎหมายแพ่งและ
พาณิชย์ บรรพ ๕ โดยมีได้จดทะเบียนนั้นย่อมไม่สมบูรณ์ และการสมรสเช่นนี้เจ้าหน้าที่จะ
ยกขึ้นพิจารณาเพื่อผลอย่างใดอย่างหนึ่งหาได้ไม่

๓. พระราชบัญญัติลักษณะเกณฑ์ทหาร พ.ศ. ๒๕๖๕ กล่าวถึงการสมรสอันเป็น
การสมรสที่สมบูรณ์ เมื่อเงื่อนไขสำหรับการสมรสที่สมบูรณ์ในประเทศสยามได้เปลี่ยนแปลงไป
การสมรสซึ่งพระราชบัญญัติลักษณะเกณฑ์ทหาร พ.ศ. ๒๕๖๕ กล่าวถึงก็ย่อมหมายถึงการสมรสที่
สมบูรณ์ตามกฎหมายที่ใช้อยู่ในขณะนั้นเท่านั้น (ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ ๕ และ
พระราชบัญญัติให้ใช้บทบัญญัติ บรรพ ๕ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์)

๔. วันที่จะต้องอ้างถึงนี้ หาใช้วันที่ประกาศใช้ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์
บรรพ ๕ ไม่ แต่ต้องเป็นวันที่ใช้ประมวลกฎหมายบรรพนี้ กล่าวคือ วันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๕
(มาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ ๕)

๕. การสมรสใดที่ได้กระทำการขึ้นก่อนวันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๕ ย่อมเป็นและ
ยังคงเป็นการสมรสที่สมบูรณ์ แม้ถึงว่าการสมรสนั้นมิได้จดทะเบียนก็ตาม (มาตรา ๔ (๑) แห่ง
พระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์บรรพ ๕)

(ลงชื่อ) เดือน บุญนาค

(นายเดือน บุญนาค)

เลขาธิการ

คณะกรรมการกฤษฎีกา

สิงหาคม ๒๕๖๙